

Toneelgezelschap SKaGeN zet de lachband aan **Door Dominique Vreven**

SKaGeN ging in 2008 onder het motto geen genre is ons te gek, met 'Deurdedeurdeur' de uitdaging aan om ver te gaan in ambachtelijke beheersing in timing en komedie. Dat beviel hen en het publiek zo goed dat ze het nog eens overdoen in 2015. Deze hilarische deurenkomedie is op 30 januari te zien in Cultuurcentrum De Breugel in Bree.

In de hilarische deurenkomedie 'Deurdedeurdeur' over het wel en wee van een theatergezelschap tijdens de repetities en tijdens hun tournee, ziet u de voor- en achterzijde van de mensen en het toneel. Het decor is zichtbaar, maar ook de acteurs en de regisseur die in de coulissen te kampen hebben met verliefdheden, gebrek aan professionalisme, jaloezie en drank.

Perfekte timing

'Deurdedeurdeur' heeft alles wat bij een echte deurenkomedie hoort: deuren, klinken, misverstanden. SKaGeN baseerde zich op de farce Noises Off van de succesvolle West End-auteur Michael Frayn. Noises Off wordt jaarlijks tientallen keren opgevoerd over de hele wereld, en de reden daarvan is niet ver te zoeken. Het stuk staat als een huis en het publiek ligt krom van het lachen. Begin dit seizoen werd deze voorstelling, waarbij het ene hilarische moment het andere opvolgt, reeds met bravoure gebracht door het Limburgs Amusementstheater. Hoewel in dit stuk alles fout loopt, is het immers juist de uitdaging om met precieze timing alles 'juist' fout te doen lopen. Een uitdaging die SKaGeN met succes aangaat.

30/01 CC Bree
07/03 CC Tessenderlo
17/03 CC Hasselt
26/03 CC Heusden-Zolder
28/03 CC Tongeren
30/03 CC Sint-Truiden

Link naar artikel: <http://www.limburg-actueel.be/index.php?job=lve&id=9949#.VMjCji6s0iA>

Uit *Deurdedeureur* van SKaGeN. FOTO WILLY WITTERWULGHE

Antwerpse theaterlui bundelen de krachten

Een overvolle agenda of producties die binnen uw vakantie vallen? Redenen te over om net die theatervoorstelling te missen die u zo graag had willen bijwonen. Goed nieuws: theaterfans krijgen een tweede kans tijdens Antwerpse Kleppers. "Al voor de achtste keer nodigt Toneelhuis Antwerpse gezelschappen uit om hun producties in de Bourla op de planken te zetten", zegt Guy Cassiers, artistiek leider van Toneelhuis. "Oudere stukken krijgen zo een tweede leven en bereiken in onze zaal soms een groter publiek. Zeker nu ook de theatersector hard getroffen is door de recente besparingen, wil het festival zijn rol spelen. Als er op korte tijd veel ingeleverd moet worden, is het gevaar reëel dat gezelschappen, instellingen en individuele kunstenaars uit elkaar gespeeld worden en dat iedereen zich gaat concentreren op het eigen

Wat?
theaterfestivals
Antwerpse Kleppers en Klepperkes
Wanneer?
van 13/1 tot 14/2
in de Bourla en
nog tot 14/2 in
de Arenberg

voortbestaan. Precies dan is er nood aan momenten van solidariteit." Antwerpse Kleppers trapt dinsdag af met *The Marx Sisters* van Stan en De Koe. Meer hoogtepunten? SKaGeN met *Deurdedeureur* of *Empedokles* van Zuidpool. In het zog van de Antwerpse Kleppers vindt sinds vorig seizoen de Klepperkes plaats. Op alternatieve uren en dagen ten aanzien van de Kleppers zelf, krijgen jonge Antwerpse theatermakers de kans om hun kunnen te tonen in de Arenbergsschouwburg. **10** www.toneelhuis.be

Uit: *Gazet van Antwerpen*, vrijdag 23 januari 2015

THEATER

Deurenkomedie van SKaGeN

Voor de Antwerpse Kleppers 2015 herneemt SKaGeN vandaag en morgen in de Bourla de komedie *Deurdedeureur*. Het Antwerpse gezelschap baseerde zich voor deze deurenkomedie op *Noises Off* van West End-auteur Michael Frayn. Op het podium herkent u onder meer Charlotte Vandermeersch, Mathijs Schepers en Valentijn Dhaenens. **(10)** www.skagen.be

THEATER KORT

WIN zie blz 2

Mathijs Scheepers.

Foto AS

THEATER VOOR EN ACHTER DE SCHERMEN

SKaGeN LAAT IN POTTEN KIJKEN IN 'DEURDEDEURDEUR'

HOUTHALEN-HELCHTEREN - Op basis van Michael Frayns farce 'Noises Off' - uit 1982 - sleurt SKaGeN een nieuw konijn uit zijn hoed: in 'Deurdedeurdeur' onderzoekt het theatercollectief de wetten van de deurenkomedie. "Het is een stuk in een stuk", verklaart SKaGeN-acteur Mathijs Scheepers, bekend van de één-serie 'Kinderen van Dewindt'.

'Deurdedeurdeur' is een stuk over een repertoiregezelschap op tournee. "Wij hebben ons gebaseerd op een 15 jaar oude vertaling", vertelt Scheepers. "Omdat die wat oubollig was, hebben we ze wat speelbaarder gemaakt, maar meer niet. In deel 1 zie je hoe het gezelschap repeteert. In deel 2 draaien we het

podium op het podium om en kijk je als het ware vanuit de coulissen naar een van de voorstellingen, die zogezegd een maand later plaatsvindt. En deel 3 toont een van de laatste voorstellingen van de tournee, wanneer alles compleet uit de hand loopt. Herkenbaar? Absoluut (lacht). Ik hou slechte herinne-

ringen over aan bijna al mijn optredens in Nederland. Tja, als je ergens gaat optreden waar je niemand kent, je voelt je niet goed in het stuk, je ergert je aan enkele modespelers... Dan is het natuurlijk geen pretje. Een vriendin heeft momenteel hetzelfde aan de hand. "Telkens als ik vertrek, wil ik al terug thuis zijn", zegt ze."

StVa

'Deurdedeurdeur', SKaGeN, op 14.30 om 20.15 uur in de Casino in Houthalen en op 24.4 om 20 uur in Hasselt. Meer info: www.skagen.be

Uit: Marie-Claire, april 2008.

DEURENKOMEDIE

Op basis van Noises Off van de Britse Broadway-auteur Michael Frayn tovert theatergroep SKaGeN een nieuw konijn uit de hoed: **deurdedeurdeur**, een stuk in een stuk over een repertoiregezelschap dat op tournee is met een klucht. Uiteraard komen de kleine kantjes van de acteurs, hun onderlinge relaties, dagdagelijkse bekommernissen en probleempjes uitgebreid aan bod. Fasten your seatbelts voor een amusante avond!

Op tournee door Vlaanderen tot 10 mei. Themas - 03/235 04 90 en www.skagen.be

GOUD FOUT

8 SKAGEN: DEURDEDEURDEUR 13/3, 20.00, 47/14, BODINES, Varenkingsmarkt 15-17 met de Nieuwe en
Parc, Brussel/Bruxelles, 02-219.99.21, www.bodines.be 8 13/3, 20.30, 610/15, 40/17 WESTRAND
Kammingalaan 46, Breda, 02-406.20.30, www.westrand.be

HLI De deurenkomedie gold, en geldt eigenlijk nog steeds, als een genre dat alleen door het plaatselijke amateurgeselschap mag worden beoefend. Theatergezelschappen die zichzelf een beetje au sérieux nemen, bezondigen zich er niet aan. Tenzij het echt om te lachen is, natuurlijk. En dat was ook de bedoeling van het Antwerpse gezelschap SKaGeN (Valentijn Dhaenens, Korneel Hammers, Mathijs Scheepers en Clara van den Broek), dat in 2008 besloot om aan de slag te gaan met een echt decor met een paar stevige deuren in. Het stuk dat ze koken, had zijn drugdelijkheid wel al bewezen en is op zichzelf natuurlijk ook al een pastiche op de deurenkomedie. Nooit off van de Engelse toneelschrijver Michael Frayn neemt indertijd alle geplagenheden van het genre – gekonkel en achterklap, overspel en jaloezie, onkunde en dronkenschap,

misverstanden en persoonsverwisselingen – stevig op de hak. SKaGeN behield de tekst grotendeels, haalde de Engelse referenties eruit, stelde een ruime cast samen waartoe ook onder anderen Yves Degryse, Jonas Van Geel, Ryszard Turbiarz en Charlotte Vandermersch behoren, en oefende zich sul op de timing en de speciale lichaamstaal die voor een deurenkomedie onontbeerlijk zijn. En met succes, want het resultaat werd destijds gemaakt en wordt daarom zowel jaar later nog een hernemen. *Deurde deur* toont in drie bedrijven het functioneren (of niet functioneren) van een theatergezelschap dat een deurenkomedie (het stuk-in-het-stuk) probeert te spelen. We volgen die esbattementen één keer tijdens de repetitie, één keer tijdens een opvoering – maar dan achter de coulissen – en één keer langs de juiste kant. (HLI)

Uit: Elle België, maart 2008.

PODIUM > DEURENKOMEDIE

'Fasten your seatbelts, it's going to be a bumpy night!' Met deze leuke maatk theatercollectie SKaGeN ons warm voor 'Deurde deur'. Onder het motto 'geen genre is ons te gek' onderzoekt het gezelschap de witten van de deurenkomedie. Het stuk gaat over een theatergezelschap op tournee en alle intriges die zich afspelen. Met Bruno Vanden Broecke ('Het Eiland', 'Katarakt'), TW
DEURDEDEUR. Heren op 5 maart in de Jeunesseburg, Brussel.
Nodet op tournee tot 10 mei. Info: www.wakagen.be

Mathijs Scheepers (SKaGeN) en Gert Verhulst (Studio 100) over hun stukken 'Deurdedeurdeur' en 'Foei minister!'

Daar is de deurenkomedie weer

Vijftien jaar terug werden in het gesubsidieerde theater nog vaak deurenkomedies opgevoerd, maar plots belandden ze in het (verdom)hoekje van de commerciële sector en het amateurtoneel. Tot nu: theater Antigone voerde net *Feydeau* op, De Roovers spelen *Le dindon* en theatercollectief SKaGeN brengt deurenkomedie *Deurdedeurdeur*. Is komedie weer 'serious business', zoals W.C. Fields het ooit uitdrukte?

DOOR LIV LAVEYNE

De Morgen viel met de deur in huis bij acteur Mathijs Scheepers (onderaan op de foto), te zien in *Deurdedeurdeur* en bekend van tv-serie *Kinderen van Dewindt*, en bij Studio 100-baas Gert Verhulst, die straks als theateracteur zijn opwachting maakt in de deurenkomedie *Foei minister!*. Herontdekt het Vlaamse gesubsidieerde theater de deurenkomedie? Wordt de concurrentie aangegaan met de vrije sector of zet de deurenkomedie net de deur op een kier tussen het commerciële en gesubsidieerde theatercircuit?

Een vroege ochtend in de Antwerpse zaal Elckerlyc, waar volop gerepeteerd wordt voor *Foei minister!*. Het decor is een typisch huiskamerinterieur. Vanachter de vele deuren spelen Verhulst en Scheepers verstopperij met de fotograaf van *De Morgen*. "Volgens mij heeft een deurenkomedie een Pavloflect op de mens", lacht Scheepers. "We zijn geconditioneerd om zo'n situatie waarbij persoon A persoon voortdurend B misloopt omdat die net langs een andere deur verdwijnt, altijd grappig te vinden."

Hoe terecht is het om een deurenkomedie af te doen als gemakkelijker entertainment?

Verhulst: "Weet je wat makkelijk is? Een stuk spelen dat niemand begrijpt. Achteraf zal geen toeschouwer durven te zeggen dat hij er niets van begrepen heeft omdat hij

niet voor dom versleten wil worden."

Scheepers: "Nu ik zelf in een deurenkomedie speel, besef ik pas dat zo'n komedie allerm minst gemakkelijk is. Je legt de lat hoog, want niets is zo moeilijk als mensen laten lachen. Speel je een dramatisch stuk, dan ben je achteraf niet teleurgesteld omdat de toeschouwers niet gehuild hebben."

Verhulst: "Dat is het leuke maar evengoed beangstigende aan een komedie opvoeren: de reactie komt onmiddellijk."

Scheepers: "Toen we met SKaGeN begonnen aan *Deurdedeurdeur* zat ik echt niet de handen in het haar: hoe speel je zoiets? Ik ben te rade gegaan bij actrice Camilla Blureau, mijn tv-moeder uit *Kinderen van Dewindt*, die in veel theaterkomedies heeft gespeeld, en zij zei me: 'Comedy is serious business.' Dat lijkt tegenstrijdig, maar is het niet: een komedie wordt pas echt grappig als je je personage serieus neemt. Zo'n Basil Fawlty, door John Cleese vertolkt in *Fawlty Towers*: het zijn drama's die die mens mee maakt met zijn vrouw Sybil en Manuel. Niet voor niets huilen mensen van het lachen."

Komt het bij een deurenkomedie spelen aan op techniek of heb je een aangeboren talent nodig?

Verhulst: "Een komedie brengen is een discipline op zich. Naast de techniek moet je een basistalent voor timing en ritme hebben, sommige acteurs hebben dat en andere

re niet. Een seconde vroeger of later opkomen betekent een lach of niet. Heb je die techniek onder de knie, dan kun je met een zaal bijna doen wat je wilt."

Scheepers: "Gisteren had ik nog zo'n aha-erlebnis tijdens het spelen. In een bepaalde scène plakt aan mijn ene hand een bord met sardines, aan mijn andere hand een hoop papieren. Dan zeg ik: 'Ik heb al gehoord van mensen die hun problemen niet kunnen loslaten, maar dit is toch al te belachelijk.' Eerst speelde en zei ik dat tegelijk: gisteren heb ik een pauze gelaten tussen de situatie en de tekst, en dat werkte veel beter."

Verhulst: "In het begin heb je de neiging om je tekst af te rammelen, maar je mag niet bang zijn voor stiltes. Je moet tekst en beweging van elkaar durven los te koppelen. Ook al lijkt het niet naturel, zo geef je het publiek de tijd om het komische van een situatie te overzien."

Scheepers: "Als je een te-sitcom als *Friends* ontdekt, merk je dat die acteurs alles drie keer spelen. Stel iemand zegt 'uw vrouw is zwanger', dan volgt eerst de verbaasde blik, daarna wordt 'ge meent dat toch niet' ook gezegd, om te besluiten met: 'het zal toch niet waar zijn.'"

Waarom lijkt de deurenkomedie plots weer populair in het gesubsidieerde theater?

Scheepers: "Je moet dat niet overschatten. Het is niet omdat een paar gesubsidieerde theatergezelschappen plots een deurenkomedie brengen, dat het meteen schering en inslag wordt. De afgelopen jaren hebben we met SKaGeN drie zware romans (van Genet, Camus en Celine, Lila) bewerkt voor theater, dus wilden we eens voor de lichtheid gaan. Dan dien je je subsidiedossier in en blijkt ook een resem andere gezelschappen met een komedie aan de slag te gaan. Op de een of andere wijze hangen die dingen toch in de lucht, zoals in één settoon evengoed plots drie keer *Richard III* wordt opgevoerd."

'Foei minister!' (Studio 100)

Met *Foei minister!* is Studio 100 niet aan zijn eerste deurenkomedie van de Britse auteur Ray Cooney toe. Eerder werd ook al *Taxi, taxi* (oorspronkelijk *Run for Your Wife*) opgevoerd, nu brengt Studio 100 zijn farce *Out of Order* (1990) onder de titel *Foei minister!*. Gert Verhulst vertolkt de rol van de minister die gezegd een parlementsvergadering heeft, maar in feite een rendez-vous heeft met zijn maitresse (VT4-presentatrice Hanne Troonbeek). Alleen blijkt er een lijk uit het hotelraam te hangen.

Waarom? "Ik ben een echte fan van het werk van Cooney", aldus Verhulst. "Hij werkt met veel personages, wisselingen en hoewel het op het eerste gezicht een onontwikkeld kluwen van intriges en misverstanden dreigt te worden, lost alles zich op een heel logische manier op. Geen geringe uitdaging: een moeilijke puzzel bedenken is makkelijk, maar erin slagen die puzzelstukjes ongeforceerd en origineel te doen samenvallen is een kunst."

Vanaf 10/4 in zaal Elckerlyc, Antwerpen, www.foeiminister.be.

'Deurdedeurdeur' (SKaGeN)

Het Antwerpse collectief SKaGeN hertaalde de titel van de komedie *Noise off* (1982) van Broadway-auteur Michael Frayn naar *Deurdedeurdeur*. Het stuk is een *play in a play*: het eerste bedrijf toont een toneelgezelschap bij de generale repetitie van een deurenkomedie, in het tweede en het derde bedrijf escalieren de spanningen tijdens de tournee. Frayn kreeg het idee voor *Noise off* toen hij een miserabele opvoering van een van zijn stukken bijwoonde vanuit de coulissen. Wat zich achter de schermen afspeelde, bleek

oneindig veel leuker en interessanter. "Die dubbele bodem, het *play in a play* trok ons aan, en zeker het voyeurisme waarmee dat gepaard gaat", aldus Scheepers. "Als toeschouwer heb je soms wel eens zin om achter de coulissen te kunnen kijken: je zit vaak in een nette zaal, maar achter de schermen houdt doorgaans de glorie op, naarmate je je verder van de scène verwijderd. *Deurdedeurdeur* biedt daarop een inkijk."

Tot 10/5 op 100, www.skagen.be

Verhulst: "Toch kan je er niet onderuit dat comedy en komedie op eens hip zijn. Zoals je vroeger Willy Tura niet goed mocht vinden, tot Humo besliste dat het goed stond om een Tura fan te zijn. Of zo'n muziekvoorstelling als *Jukebox 2000*: daarin worden dezelfde Vlaamse liedjes gebracht waarop kunstminnend Vlaanderen jarenlang heeft neergekeken, maar als Tine Embrechts en Lucas Van den Eynde die zingen, kan het plots wel. Pas op, ik vind dat niet slecht hé. Alleen is het jammer dat die waardering er pas na jaren komt. Is nu niet hetzelfde aan de hand met de deurenkomedie? Trouwens: de tv-afleringen van *Gert & Sanzon* sluiten misschien nog het dichtst aan bij de ware deurenkomedie. Wacht maar: *Sanzon & Gert* worden nog cult, als ze het al niet zijn. (lacht)"

Waarom voert het commerciële circuit zo graag deurenkomedies op?

Verhulst: Simpel: omdat die populair zijn bij het publiek. Als je in het commerciële circuit zit, moet je dingen brengen die de zaal doen vollopen. Nu ja, ik vind dat dit initieel het doel van elke theatervoorstelling moet zijn: je hebt een zaal met stoelen en daar wil je het liefst zoveel mogelijk toeschouwers zien. Zelfs die evidentie is soms taboe in het gesubsidieerde theater."

MATHIJS SCHEEPERS:

Je legt de lat hoog met een deurenkomedie, want niets is zo moeilijk als mensen laten lachen

over een onrechtstreekse subsidiering, maar ze is noodzakelijk, want niet iedereen vindt zijn gading in het gesubsidieerde theater. Wil je mensen niet uitsluiten van cultuurparticipatie, dan moeten ze ook iets van Studio 100 kunnen zien."

Scheepers: "Wij hebben met SKaGeN overwogen om *Deurdeurdeur* hier in zaal Elckerlyc te spelen, net om een ander publiek aan te trekken. Want hoe graag je het ook wilt, het publiek dat naar een deurenkomedie van het gesubsidieerde theater komt kijken is niet hetzelfde dat in de zalen zit bij een deurenkomedie van het vrije circuit."

Verhulst: "Dat geldt ook voor acteurs. Hoeveel acteurs in Vlaanderen ken jij nog die in beide circuits werkzaam zijn? Vooral jongere acteurs woestelen daarmee: na vier jaar conservatorium zijn ze totaal geïndoctrineerd over wat goed is en wat bagger. Er zijn zoveel acteurs en er is relatief weinig werk als je dan de helft van de opdrachten die je aangeboden krijgt niet durft aan te nemen omdat je vreest uit de gratie te vallen bij de goden van het gesubsidieerde theater, dan vind ik dat zielig. Hoeveel acteurs hoor ik niet zeggen dat ze bang zijn om in een Studio 100-productie mee te spelen, want 'dan ben ik voor altijd verbrand' en 'wat zullen mijn collega's wel zeg-

Scheepers: "Ik vind dat je toch een onderscheid moet maken tussen de prioriteiten van het commerciële en het gesubsidieerde theater. Het belang van subsidies is niet om die druk van de ketel te halen: dat doet alles ten koste moet gaan van die ene eis, zoveel mogelijk volk in je zaal. Wat niet wil zeggen dat je als gesubsidieerde theatergroep geen volk wilt trekken."

Verhulst: "Om de vergelijking te maken met tv: de VRT wordt als openbare zender gesubsidieerd door de overheid, daartegenover staat een commercieel bedrijf als VTM. Ik vind het logisch dat ook de VRT zijn marktaandeel probeert te vergroten. Als je die situatie doortrekt naar het huidige theaterlandschap, dan zou de VRT alleen *Het Journaal* en *Canvasprogramma's* moeten brengen."

Scheepers: "Maar net als bepaalde theatervoorstellingen nu eenmaal een beperkt publiek trekken, moet de VRT in functie van 'een brede waaier' evergoed programma's aanbieden die misschien maar 50.000 kijkers trekken."

Gaat de gesubsidieerde sector de concurrentie aan met of zoekt ze net toenadering tot het commerciële circuit?

Scheepers: "Stel je voor dat we met SKaGeN vier seizoenen lang alleen deurenkomedies brengen. Dan bestaat het gevaar dat de cultuurminister zegt: 'jongens, dat doe je zonder onze hulp. Kijk naar Studio 100 of het Echt Antwaarps Theater: die doen het ook op eigen houtje. Toch een vreemde situatie, niet? Als of een deurenkomedie het alleenrecht is van het vrije circuit."

Verhulst: "Elke Vlaming betaalt mee om de subsidiepot voor theater vol te krijgen, dan is het toch maar logisch dat er voor elk van die betalende wat wils is."

Vind je dat Studio 100 dan ook subsidie moet krijgen?

Verhulst: "Ik vind niet dat Studio 100 rechtstreeks gesubsidieerd moet worden. Mijn grootste frustratie is dat we - gezien we alle kosten zelf dragen - een hoge ticketprijs moeten hanteren, waardoor we publiek uitsluiten. Daarom pleit ik voor een cultuurchèque van overheidswege, waarmee mensen ook een voorstelling van Studio 100 kunnen bekijken. Dan spreek je

gen'. Zelden gaat het om hun persoonlijke waardeoordeel. Nergens is de onverdraagzaamheid zo groot als in het gesubsidieerde theater, vaak net die mensen die de verdraagzaamheid prediken."

Scheepers: "(lacht) Daar ga ik volledig mee akkoord. Het is jammer dat velen er moeite mee hebben om iets commercieels goed te vinden. Ik vind *Mega Mindy* fantastisch en dat heb ik Gert ook gezegd toen ik hem op café tegenkwam."

Het Nederlandse productiehuis van Joop van den Ende begon met musical en populaire komedies, maar vraagt nu ook acteurs uit het gesubsidieerde theater om bekende repertoirestukken op te voeren. Is dat een mogelijk toekomstscenario bij Studio 100?

Verhulst: "Het vermogen van Joop van den Ende is van een andere orde dan dat van Studio 100. Van den Ende kan elke dag op vijftien plaatsen tegelijk in Nederland de grootste Shakespeares brengen. Is dat verlieslatend, dan verdient hij nog genoeg aan de rente van zijn vermogen. Mocht ik ooit in die comfortabele positie belanden, sluit ik niet uit dat Studio 100 klassieke theaterstukken brengt, met een grote topcast, zoals de stadstheaters vroeger deden. Alleen zijn wij nog te veel afhankelijk van het feit of iets commercieel haalbaar is of niet. *Foel minister!* spelen we met tien acteurs, die we vanaf de eerste repetitiedag betalen. Dat is commercieel net haalbaar."

Zie je Studio 100 ook andere theaterstukken brengen dan louter komedies?

Verhulst: "Nu liggen er stukken uit het repertoiretooneel bij ons in de lade. Stukken waarvan we overtuigd zijn dat ze een breed publiek interesseren, omdat ze ooit verfilmd zijn. Want mensen komen naar een voorstelling van Studio 100 omdat ze weten wat ze mogen verwachten. Ik zeg nog niet welke stukken, zodat niemand anders met onze ideeën aan de haal gaat."

Zien we Gert straks als Hamlet?

Verhulst: "(grijns) Zie, zo wordt dat dan weer smalend uitgedrukt in de pers."

Onweerstaanbaar en

Volle zalen voor hilarische deurenkomedie van SKaGeN

‘Al die deuren, ik kan ze bijna niet tellen!’, zegt Charlotte Vandermeersch over het huis op scène. Boodschap voor wie in de zaal zit: probeer vooral niet bij te houden hoe vaak ze open en weer dicht gaan, want u raakt er geheid dolgedraaid van. Net zoals de acteurs op de planken. *Deurdedeur* van theatergezelschap SKaGeN? Zelden beleefden we zoveel plezier aan zoveel flauwe humor.

Hans-Maarten Post

SKaGeN werd vijftien jaar geleden opgericht door Valentijn Dhaenens, Korneel Hamers, Mathijs Scheepers en Clara van den Broek, nadat ze hun Antwerpse theateropleiding hadden afgemaakt. Dhaenens kent u misschien als Gunther uit *De Helaasheid der Dingen*, en Mathijs Scheepers, nieuw in *Vermist* op Vier, was prins Filip in *Albert II*, de tv-serie waarin Dhaenens Verhofstadt vertolkte. In 2008 be-

sloten ze het genre van de deurenkomedie te verkennen tot in alle hoekjes, via *Noises Off* ('82) van de Brit Michael Frayn, een stuk dat met veel bijval al opgevoerd werd in de Londense theaterbuurt West-End en in New York op Broadway stond. Dit voorjaar voeren ze hun *Deurdedeur* opnieuw op, bijgestaan door onder meer Charlotte Vandermeersch en af en toe Jonas Van Geel. Dat SKaGeN er volle schouwburgen mee trekt, hoeft niet te verbazen. Want dit is waarom je naar

Foto: Weidit Marjissen

een theater trekt: omdat je iets meemaakt wat geen enkele tv-serie of bioscoopfilm je kan bieden. Diep gaat het misschien niet, en je moet bestand zijn tegen een

avond lang kolder, slapstick en onnozele humor, maar uiteindelijk is het toch vooral: wat een feest! Heel de zaal in een deuk, en her en der mensen die niet meer

bijkomen van het lachen. Hoe dat kan? Ten eerste is er natuurlijk dat stuk dat superlim in elkaar zit. In het eerste deel zie je de acteurs tijdens een van de laatste re-

BOEK

THRILLER
S.J. Watson
'Tweede Leven',
Ambo/Anthos

Langverwachte opvolger van het megasucces *Voor Ik Ga Slapen* waarmee Watson in 2011 debuteerde. Een vrouw met een verslavingsproblematiek speelt op datingsites naar de moordenaar van haar zus die dat soort sites bezoekt. Zij komt in contact met een man die ze eerst als verdachte ziet maar die haar minnaar wordt. Niks is wat het lijkt, ook niet wat de vrouw vertelt. *Tweede Leven* haalt het niet bij het debuut van Watson. Maar misschien is die vergelijking wat onrechtvaardig, want *Tweede Leven* is pakkend geschreven. (jov)

NON-FICTIE
Ad Visser
'Strange Days',
Uitgeverij Marmar

Al wie de veertig voorbij is, herinnert het zich nog: *TopPop*, hét Nederlandse popprogramma van de seventies en begin de jaren tachtig waar ook Vlaanderen massaal naar keek. Presentator Ad Visser (67) vertelt niet alleen het verhaal van die wilde jaren, hij start al in de sixties toen hij nog bij een platenfirma werkte. *Strange Days* is slechts gedeeltelijk een autobiografie, het is vooral een *trip down memory lane*, doorspekt met straffe ontmoetingen (van David Bowie tot Elton John) en anekdotes over drugs, groupies en te gekke party's. (jdr)

FILM

AVONTUUR
De Boxtrollen
Universal, 3D- en 2D-bluray (ook dvd)

De stop-motion-specialisten van Laika zijn voor zichzelf een aardige niche aan het uitkappen: na het fantastische *Coraline* en *ParaNorman* is dit opnieuw een exuberant, onconventioneel jeugdfilmpje met een donker randje en wortels in het monsterfilmgenre. Boxtrollen zijn onschuldig knutselende wezens die gedemoniseerd worden door een verdelger annex travestiet op zoek naar aanzien (Ben Kingsley in topvorm). Een door de trollen geadopteerde weesjongen moet hen redden. Aanrader! (tdc)

film: ★★★★★
extra's en 3D: ★★★★★

THRILLER
Gone Girl
20th Century Fox, bluray (ook op dvd)

Het is onmogelijk om voluit over het slimme *Gone Girl* te schrijven zonder uw kijkplezier te bederven. Er is natuurlijk iets aan de hand met de verdwijning van Amy (Rosamund Pike) en met haar bezorgde man Nick (Ben Affleck). Maar het leuke is: terwijl regisseur David Fincher de laagjes van hun huwelijk afpelt, verschuift hij ook het genre van politiethriller naar tv-satire naar pure Hitchcock. Een verrijnde versie van Paul Verhoeven, kortom. Erg knap. Let ook op de uitstekende bijrol van Carrie Coon. (tdc)

film: ★★★★★
extra's: ★★★★★

tertainment

Wat?
Deurdedeurdeur (SKaGeN)
Wanneer?
Op tournee tot 4 april
Toegangsprijs?
Naargelang de locatie
www.
skagen.be

petities, met een regisseur die aanwijzingen geeft voor de deurenkomedie die ze willen opvoeren. In het tweede deel wordt het decor omgedraaid, en krijg je het-

zelfde stuk, maar zie je vooral wat de acteurs – het is een matinée en er zijn inmiddels flink wat ruzies – achter de

scène uitspoken. In het derde deel voeren ze de komedie nogmaals op. Dit keer naderen de acteurs het einde van hun spelreeks en razen ze door het stuk, steken ze elkaar stokken in de wienlen, en gaat alles wat er mis kan gaan in zo'n komedie, ook echt mis.

Als je denkt dat de top bereikt is, steken de acteurs kamikazegewijs nog een tandje bij

Maar wat *Deurdedeurdeur* vooral zo onweerstaanbaar maakt, is de overgave waarmee iedereen zich op het stuk gooit. Als je denkt dat de top bereikt is, steken de acteurs kamikazegewijs nog een tandje bij. Er zijn glansrollen voor Charlotte Vandermeersch (over the top en heel de avond in ondergoed op scène), Valentijn Dhacens (als de dienstmeid) en een bord sardientjes. Je krijgt acteurs die elkaar niet kunnen uitstaan en onvermoede relaties blijken te hebben, vanzelfsprekend is er eentje aan de drank, er vallen broeken op de enkels, en natuurlijk gaan er deuren open en weer dicht. Een feest, hadden we het al gezegd?

IS DAT NU KUNST?

De expert dient de scepticus van antwoord

Het werk
The Del, Green, Blue, Red, Yellow, Red (2014)
De kunstenaar
Koen van den Broek

Een stoeprand. In verschillende kleuren weliswaar, maar toch: een stoeprand. Zou het niet iets meer mogen zijn? 'Dat is de gedachte die bij menigeen in eerste instantie opkomt', legt Tatjana Boon van Galerie Greta Meert uit. 'Maar die stoeprand – in dit geval een stoep in de buurt van Hotel del Coronado in San Diego – is slechts een vertrekpunt. Het is een element dat deze internationaal bekende Belgische kunstenaar al jaren gebruikt. Als schilder, niet als iemand die de werkelijkheid tracht weer te geven. De stoep is eerder een motief, een vorm die de compositie dient. Toch zijn de kleuren die hij gebruikt in de realiteit ook echt

aanwezig. De ene kleur geeft aan waar je mag parkeren, de andere waar je mag laden en lossen. Ze leggen een tweede betekenisniveau in de werken, naast de connotaties van een primair kleurgebruik in de schilderkunst. Via kleur en de toepassing van verschillende technieken, zoals het schilderen van negatieve ruimte, haakt hij dit doek vast aan de geschiedenis van de schilderkunst. Hij is zich bewust van die erfenis. In al die jaren is hij op die manier tot een heel eigen beeldtaal gekomen. Mensen herkennen dit werk onmiddellijk als een Koen van den Broek.'

(hmp)

Het schilderij is, samen met ander nieuw werk van Koen van den Broek, te zien bij Galerie Greta Meert (Vaartstraat 13, 1000 Brussel; dinsdag t.e.m. zaterdag, 14 tot 18 uur).
www.galeriegretameert.com

MUZIEK

HIPHOP
Drake
'If You're Reading This, It's Too Late'
Cash Money

Voor Drake hebben we altijd een zwak gehad. De Canadese rapper laat zijn protserige bekentissen mooi vloeien, krijgt genoeg eerbied van de underground, schuwt de fantastische popsongs niet én gaat nu en dan Kanye West-gewijs uit de bocht in de media. Dit is een veredelde mixtape, maar toch maakt hij hier grote sier, niet alleen met de schaduwwrijke beats van zijn vaste producers, ook met zijn clevere, snoeverige teksten en stijlvolle r&b-versieringen. Ja, hij behoudt zijn zeurderige rapstijltje. Nee, de zelfparodie blijft uit. (svs)

ROCK
Illuminane
'#1'
Zeal Records

De traag meanderende instrumentale klanklandschappen op dit debuut suggereren introspectie en onthechting, maar met new age heeft dit Leuvense project niets te maken. Ambient is de voorbije jaren zoveel meer dan geluidsbehang geworden. Kevin Imbrechts demonstreert dat mooi in sierlijke composities die twijfelen tussen cinemasoundtrack, hedendaags klassiek, minimalisme en experimentele rock. De plaat werd knap opgenomen in Het Depot en Stuk in Leuven en afgewerkt in IJsland door Birgir Jón Birgisson (Sigur Ros). Een bescheiden triomf. (svs)

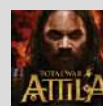

JAZZ
Nordmann
'Alarm!'
De Werf

Een briesende sax, een dreigende gitaar en een donkere bas. Openingstrack (en titelnummer) vat het meteen goed samen: *Alarm!* wordt geen plaat voor doetjes. Toegegeven, er zijn hier en daar ook rustpuntjes, bijgekleurd met wat americana. Maar Nordmann laat toch vooral horen wat voor sterke muziek de combinatie van jazz en zware rock kan opleveren. Wie houdt van John Zorn en Marc Ribot zal ook *Alarm!* smaken. Nordmann bevestigt meteen al het goede dat sinds hun tweede plaats op Humo's Rock Rally over hen werd gezegd en geschreven. (pdb)

GAME

STRATEGIE
Total War: Attila
Pc, Mac

De donkere middeleeuwen kondigen zich aan. Een tijd van honger, plagen en oorlog waarin barbaarse stammen zich onder een krijgerkoning verzamelen en het slinkende Romeinse Rijk de verdediging in dringen. Kies je de kant van de verwoestende horde uit het oosten, of hou je stand als de laatste keizer? *Total War: Attila* gaat verder in de voetsporen van versie Rome II, maar verlegt de focus op de strategische uitdagingen van een nomadisch volk. Veel nieuws voegt het niet aan de reeks toe, maar voor de fans hoeft dat ook niet. (rap)

'Als komisch
acteur
bestempeld
worden, dat
is een soort
stigma, iets
waar je nooit
meer van
afkomt'

Humo sprak met

JONAS VAN GEEL

Op een doordeweelse zaterdagochtend in Antwerpen-Zuid komt

Jonas Van Geel het Grand Café van de Singel binnen, de plaats van afspraak. Het lijkt alsof hij nog even moet bijtrekken van de avond tevoren, toen hij met het theatercollectief SKAGeN op het toneel stond in Bree, de Parel der Kempen. Hij acteerde er in 'Deurdeurdeur', een zogeheten deurenkomedie die tegelijk een commentaar op de boulevardkucht is. Vanavond staat hij met datzelfde stuk alweer in het idyllische Wevelgem op de planken. Hij zegt dat zo'n theatertournee hem niet in zijn koude kleren gaat zitten: lange autoritten heen en terug, een intense, drie uur durende voorstelling, veel tekst, en bovendien vervangt hij er iemand in - hij is dus minder ingetreden dan de andere acteurs, wat dan ook een grotere concentratie vergt. Als hij dat gezegd heeft, is hij weer helemaal het heertje.

Ruud Vanderhaeghe / Foto's: Janha Jacobs

Jonas Van Geel, één van de twee zoons die de acteur Jos Van Geel bij de voordracht-kunstenaar Riet Lenaerts verwerkte, is heden een van de drukst bekende acteurs van Vlaanderen: hij is Jocke in 'De Blauw Boys' en in 'Tegen de sterven op' heeft hij de achilles van Christoff Flegel overgenomen. Hij is nog maar pas 30 en het gaat hem goed. 30: hoe jong ben je dan eigenlijk nog? Ik doe alsof ik dat vergeten ben.

HUMO Heb je het gevoel dat je jeugd nog aan de gang is?

Jonas Van Geel: Eigenlijk niet. Soms denk ik: 'Straks komen mijn ouders terug van vakantie en zijn die twee heestelijke wesen waarin ik het rijk alleen heb voorbij'. Alhoewel ik nog bij mijn ouders woon. Ik ben voor de rest heel gelukkig met wat ik doe, met wat ik mag doen. Ooit was dat anders. Tijdens mijn opleiding word ik op een bepaald moment dat: speen eigentijk niet leuk is. Voordien in de kunsthumaniora afdeling

Daarvoor is het nu nog steeds een bezigheid waarbij ik me de hele tijd jong en vrij voel, met als voorwaarde 'HUMO Hoogtepunt zat, neem ik aan, maar wat was het dieptepunt van je jeugd?'

Jonas Van Geel: Dat zal wel iets met mijn opleiding te maken hebben gehad, want thuis bij mijn ouders was mijn leven heel fijn. Ze waren niet geschieden en ze hebben heel goed voor me gezorgd. Kortom: ik was simpel.

PODIUM

1. MYTHOBARBITAL. VAL DER TITANEN (ABATTOIR FERME)
Frivole kwinkslagen, bitterzoete melodramatiek op de soundscape, onderhuidse ontreding als grondtoon: Abattoir slaat weer toe.
13/2, 20u, CC Genk (089-65.38.70)

2. OMDAT HET NIET ANDERS KAN (DE TIJD)
Gène Bervoets, Dirk Buysse, Wim van der Grijn, Johan Van Assche en Lucas Vandervorst aanbidden dezelfde vrouw, met gedichten van Neruda.
14/2, 20.30u, CC De Steiger, Menen (056-51.58.91)
15/2, 20.30u, CC De Velinx, Tongeren (012-39.38.00)
16/2, 20.30u, CC De Plotter, Ternat (02-582.44.33)

3. THAT NIGHT FOLLOWS DAY (VICTORIA)
Tim "Forced Entertainment" Etchells regisseert uitsluitend kinderen in dit stuk voor volwassenen. Komisch en vrij confronterend.
16/2, 20.15u, CC De Warande, Turnhout (014-41.69.91)

NIEUW

Black wrap (Theater Stap)

15 & 16/2, 20.15u, CC De Warande, Turnhout (014-41.69.91)

Broeders van liefde (Arne Sierens, Union Suspecte/Cecilia/Het Paleis, 16+)

14 > 16/2, 20u, Het Paleis, Antwerpen (03-202.83.11)

Euridice's cry (Studio Oyunculari, Festival 0090)

18/2, 20u, Bourlaschouwburg, Antwerpen (03-224.88.44)

Feydeau (Theater Antigone)

15 > 16/2, 20.15u, Theater Antigone, Kortrijk (056-24.08.87)

Hazavuzu @ Scheldapen (Hazavuzu, Festival 0090)

16/2, 20u, Scheldapen, Antwerpen (03-238.23.32)

Is daar iemand (Roger Van Ransbeeck)

15 & 16/2, 20u, 17/2, 15u, 't Klein Raamtheater, Antwerpen (03-233.91.48)

Repeater (Martin Nachbar, performance)

13 & 14/2, 20u, Vooruit, Gent (09-267.28.28)

Terug naar Brezjev (Radomira Dostal, 10+)

16/2, 20.15u, 17/2, 15.15u, Het Paleis, Antwerpen (03-202.83.60)

EN OOK

313/Misschien wisten zij alles (Toon Tellegen, Willy Thomas en Benjamin Verdonck, KVS)

13 > 16/2, 20.30u, Campo Nieuwpoort, Gent (09-223.00.00)

An (Tristero)

15/2, 20.30u, KC Nona, Mechelen (015-20.37.80)

19/2, 20.30u, Stuk, Leuven (016-320.320)

Back in the USSR (Art&Shock Theater)

15/2, 20.30u, Kaaithaterstudio's, Brussel (02-201.59.59)

Bal (De Maan, 4+)

16/2, 11u, De Maan, Mechelen (015-200.200)

Barabbas (Theater Malpertuis)

13 & 14/2, 20.30, Backstage, Gent (051-40.62.90)

15/2, 20.30u, De Werf, Brugge (050-33.05.29)

16/2, 20.30u, CC Brasschaat (03-650.03.41)

Blackbird (David Harrower, Carry Goossens)

13 > 16/2, 20u, 17/2, 15u, Raamtheater op 't Zuid, Antwerpen (03-233.91.48)

De geruchten (Olympique Dramatique/Toneelhuis)

13/2, 20u, CC Strombeek-Bever (02-263.03.43)

15/2, 20u, CC Ter Vesten, Beveren (03-750.10.00)

16/2, 20u, CC De Schakel, Waregem (056-62.13.40)

Directory 3: Tattoo (Deufert + Plischke, Frankfurter Küche, dans)

14/2, 20.30u, Kaaithater, Brussel (02-201.59.59)

Glanzen (Pieter De Buysse, De Koe)

13/2, 20u, Stadsschouwburg, Sint-Niklaas (03-766.39.39)

14/2, 20.30u, CC De Woeker, Oudenaarde (055-33.51.35)

16/2, 20.15u, CC Casino, Houthalen-Helchteren (011-52.38.68)

18/2, 14u, 19/2, 12.40u, Paleis voor Schone Kunsten, Brussel (02-219.99.21)

Het huis der verborgen muziekjes II (Dick van der Harst)

15 & 16/2, 20.30u, NTGent-schouwburg, Gent (09-225.01.01)

Het verdragen van Versailles (Natascha Pire en Randi De Vlieghe, De Kopergieterij, 14+)

15/2, 20u, De Kopergieterij, Gent (09-233.70.00)

Holoceen 3: Bonanza (Berlin)

13 & 14/2, 22u, KC Nona, Mechelen (015-20.37.80)

Kamp Jezus (Wunderbaum)

13 > 15/2, 20u, Monty, Antwerpen (03-238.91.81)

Magyar Tancok (Eszter Salamon, dans)

16/2, 20.30u, Kaaithater, Brussel (02-201.59.59)

Nachtzusters (Betty Mellaerts, 't Arsenaal)

16/2, 20u, GC De Roos, Glabbek (0473-74.79.11)

Origine (Sidi Larbi Cherkaoui, Het Toneelhuis)

13 > 16/2, 20u, Bourlaschouwburg, Antwerpen (03-224.88.44)

Saint Amour Vlaanderen (Behoud de Begeerte)

13/2, 20u, Ancienne Belgique, Brussel (02-548.24.24)

14/2, 20u, Stadsschouwburg, Sint-Niklaas (03-766.39.39)

15/2, 20u, Vooruit, Gent (09-267.28.28)

16/2, 20u, CC Hasselt (011-22.99.33)

17/2, 20.30u, Scharpoord, Knokke (050-63.04.30)

18/2, 20.15u, Stadsschouwburg, Mechelen (015-29.40.00)

19/2, 20u, Bourlaschouwburg, Antwerpen (03-224.88.44)

Vaders en eieren (Peter De Graef, 10+)

15/2, 20.30u, Theater Malpertuis, Tielt (051-40.29.35)

We people (Union Suspecte)

19/2, 20.30u, KVS, Brussel (02-210.11.12)

Winterverblijf (Lotte van den Berg, Het Toneelhuis/Muziektheater Walpurgis)

13/2, 20.30u, KVS, Brussel (02-210.11.12)

PODIUM | VIER THEATERS BRENGEN

De koning van

Langs de linkerdeur glijpt de minnaar buiten. Net op tijd, want door de rechterdeur komt de heer des huizes binnen. Mevrouw fatsoeneert nog snel haar kapsel. Deurendrama's zijn weer helemaal terug. Vier theaters dollen met Georges Feydeau, Michael Frayn en Neil Simon.

GEERT SELS

Het laatste spoor dat Georges Feydeau in het Vlaams theater achterliet, is tien jaar oud. In 1997 speelde het Mechels Miniatuur Theater *Een vlo in 't oor*. In de jaren die daaraan voorafgingen, deden zijn stukken vooral op bij de stadtheaters die hun publiek wel eens een verzetje wilden gunnen na al die tragedies en ideeëndrama's. Of bij Theater Ivonne Lex, dat haar cliënteel graag over het bolletje mocht aaien.

Jonge groepen hielden zich niet bezig met *pièces bien faites*. Te glad, te oppervlakkig, te leeg. Vaudeville en farce, dat hoorde bij het schuddebuikende burgerdom. Niemand wou zich daar graag mee inlaten. Tenzij om er eens duchtig met de borstel door te schrobben. Dat die Feydeau-onthouders er nu toch aan beginnen, en een schare komediespelers in hun kielzog, is opmerkelijk. Maar ze stippen wel aan dat het hun niet

NIEUW LEVEN IN DEURENDRAMA

de slaapkamerfarce

Skagen speelt 'Deurdeurdeur': een milde blik op de mens en zijn gebreken. © Pieter Huybrechts

om de pure lol te doen is. 'Het is een klassieker', zegt de actrice Sara De Bosschere. Met het collectief De Roovers speelt ze *Le dindon*. 'Het is een deel van het repertoire dat we nog niet verkend hadden. We hebben bewust voor dit stuk gekozen. Dit is 'une pièce', terwijl zijn meeste andere stukken als 'farce' gewaarmerkt zijn.' *Le dindon* was trouwens het eerste stuk van Feydeau dat gecelebreerd werd in de Comédie Française.

Een vergelijkbaar geluid bij Theater Antigone, waar onder de roepnaam Feydeau diens stuk *On purge bébé* schuilgaat, aangevuld met andere teksten.

'Het was ons niet zozeer om de situatiehumor te doen', zegt de regisseur Jos Verbist. 'Daarom hebben we één van zijn latere stukken gekozen, waarin Feydeau donkerder is en waarin zich een verandering voordoet bij één van de personages. De vader stapt op. Dat is nieuw, want in de voorgaande stukken werd alles wat fout liep, bedolven onder de lach van de farce. Maar alles bleef zoals het was. Omdat zijn personages doorgaans driftig rondlopen en weinig van hun binnenkant tonen, hebben we er ander tekstma-

teriaal tussen gestoken. Zo konden we toch associaties maken met de binnenkant.'

Georges Feydeau (1868-1921) geldt als de koning van de slaapkamerfarce. In de traditie van de populaire komedies wordt hij beschouwd als degene die het genre geperfectioneerd heeft. Tegen het eind van de negentiende eeuw kreeg het vaudevilletheater op korte tijd veel bloeitoevoer. De namen zijn nog bekend, hun stukken iets minder. Van Eugène Scribe naar Émile Augier schoof het genre op in de richting van de zedenkomedie, en van Eugène Labiche naar Georges Feydeau werd het weer helemaal vaudeville.

Hoe de stukken er ook uitzagen, er waren er veel van. In 1882 was Parijs 26 permanente theaterzalen rijk; in drie ervan werd alleen maar vaudeville gespeeld, in zeven vooral vaudeville.

Pokerface

'Alle komedieschrijvers van die tijd kenden de theatermechaniekjes', zegt de Nederlandse vertaler Frans Roth. Hij is dol op Feydeau en vertaalde twee van diens korte stukken voor Frans Strijards. 'Het is ongeëvenaard zoals Feydeau die mechaniekjes in el-

kaar knutselde, haast van een rekenkundige precisie. Het is een ketting van oorzaak en gevolg waar niets tegenin te brengen is. Niets kan zich aan die logica onttrekken. Het is een machinerie die onverbiddelijk naar het einde loopt. Een feilloos raderwerkje.' De bestanddelen zijn bekend. Boulevardflaneerders uit de Parijse bourgeoisie laten zich meeslepen door toevallige ontmoetingen, houden hun gesprekspartner voor iemand anders of belanden domweg met de verkeerde in bed. Vanuit dit misverstand ontstaat een cascade van gênante situaties waar men zich amper kan uit redden. Vindingrijkheid, een pokerface en op tijd en stond een leugen zijn veelbeproefde hulpmiddelen.

Zelfs de volgorde van de gebeurtenissen is niet echt verrassend. Frans Roth: 'In het eerste bedrijf doet zich meestal de ontmoeting voor. Het tweede speelt vrijwel steeds in een openbare gelegenheid, zoals een restaurant of een brasserie, maar meest nog in een hotel. Het is een plek waar zich een rendez-vous kan afspelen. Door allerlei verwikkelingen gaat het steeds niet door. Eigenlijk is het één uitgestelde coïtus. Tot slot

zie je in het derde bedrijf de mannen met de staart tussen de benen afdruipten. Op weg naar huis.' Feydeau is een man van de boulevards. Die werden omstreeks 1880 door de Parijse stadsarchitect Georges-Eugène Haussmann aangelegd. Het waren echte aantrekkingspolen, met dure restaurants en cafés, music halls en luxeuze winkels. Het waren de plekken van het snelle, vrolijke en vlotte leven.

Zijn vooravond placht Feydeau in café Napolitain door te brengen, om zich daarna te nestelen in het art nouveau restaurant Maxim's. Hij heeft het etablissement verewuigd in *La dame de chez Maxim*, een stuk dat meer dan duizend keer werd opgevoerd. De schrijver kende dus de combi-

De Parijse boulevards waren de plekken van het snelle en vrolijke leven

natie van entertainment en opwinding. In een maatschappij waar de vrouw uit de hogere kringen stilaan meer vrijgevochten raakte, was overspel min of meer geaccepteerd. De mogelijkheden voor avontuurtjes waren legio. Zelfs bezoeken aan de grootwarenhuizen leenden zich voor afspraakjes. Vluchtige liefdescontacten kregen alle kansen in een netwerk van chambres-séparées en rendez-voushuizen.

Daarnaast kende Feydeau ook het nachtleven van de lagere kringen. Nadat hij in 1909 gebroken had met zijn vrouw, en zich tussen zijn schilderijen en 250 parfums vestigde in Hotel Terminus, zocht hij aanleidingen om de nacht te rekken. In die buurt, bij het station Saint-Lazare, hielp hij een krantenkiosk openhouden zodat hij kon converseren met klanten en voorbijgangers.

Sekskomedie

Hoe kun je die vederlichte stukken best spelen? 'Met de juiste vaart én helder', zegt Frans Roth. 'En het moet met stijl gedaan worden. Anders dreigt het platvloers te worden.'

Jos Verbist heeft als acteur nog meegespeeld in de NTG-productie *Occupe-toi d'Amélie* (1986). 'Alleen met de vorm kom je er niet,' vindt hij, 'en de komische acteerstijl is telkens opnieuw uit te vinden.'

Bij De Roovers hebben ze heel het stuk uitgebeend, geconstateerd dat er 176 opkomsten en afgangen zijn, en heel het podiumverkeer in kaart gebracht. 'We hebben uitgetekend wat we op welke plaats doen', zegt Sara De Bosschere, 'het is bijna een choreografie die we uitvoeren.'

'Het is sport', zegt Clara van den Broek. Met het collectief Skagen

hebben ze de Franse komedieschrijvers gelezen, maar ze zijn bij de Brit Michael Frayn terechtgekomen. Ook Cie Marius heeft zich tot de Angelsaksen bekend, als het binnenkort *De sunshine boys* van de Amerikaan Neil Simon opnieuw opvoert.

'In tegenstelling tot anders, hebben we amper inhoudelijke discussies', zegt Van den Broek. 'We hebben het vooral over het ritme. Het zijn heel technische repetities. In onze opleiding hebben we dit nooit gedaan. Tijdens de repetities hebben we ontdekt dat je heel goed moet weten wat je staat te doen. Als je maar halfslachtig bezig bent, kom je tot een rare vorm van psychologisch acteren. Dan kom je dus in een andere stijl terecht. Je moet één kleur kiezen en er volledig voor gaan.'

Bij Skagen is *Noises off* van Michael Frayn vertaald als *Deurdeurdeur*. Hij besloot het stuk te schrijven nadat hij eens een theateropvoering vanuit de coulissen meemaakte. In drie bedrijven laat hij een toneelgroep zien die een sekskomedie speelt: eerst vlak voor de première, dan op tournee en tenslotte op het einde van de speelreeks, als ze elkaar kotsbeu zijn.

'Dat theater-in-het-theater vinden we interessant', zegt Van den Broek. 'Het is echt een komedie in de tweede macht. Kijken naar een komedie brengt een staat van genade met zich mee. Je ziet je gebreken op een manier die verteerbaar is. Het is niet zo erg meer. De komedie die wij spelen, werpt een milde blik op de mens en zijn gebreken.'

Theater Antigone speelt 'Feydeau': Van 14 tot 16/2 en van 27/2 tot 1/3 in Theater Antigone (Kortrijk), 22 en 23/2 in Théâtre National (Brussel), 3/4 in CC Hasselt, 6/3 in CC Lokeren, 7/3 in De Schakel (Waregem). Tournee tot 19/4. Inlichtingen 056-24.08.87. De Roovers spelen 'Le dindon': Van 29/2 tot 2/3 in de Bourla (Antwerpen), 18/3 Schouwburg Kortrijk, 20 en 21/3 KVS (Brussel), 27/3 Strombeek-Bever, 29/3 Ter Vesten (Beveren). Tournee tot 3/5. Inlichtingen 03-297.41.48. Skagen speelt 'Deurdeurdeur': Van 5 tot 8/3 in de Beursschouwburg (Brussel), 14/3 Houthalen-Helchteren, 15/3 Schouwburg Mechelen, 17 en 18/3 Stuk (Leuven), 20/3 Heist o/d Berg. Tournee tot 10 mei. Inlichtingen 03-235.04.90. Cie Marius speelt 'De sunshine boys': Op 8/3 in De Singel, Antwerpen, 03-248.28.28. Volgend voorjaar tournee door Vlaanderen.

ONLINE

www.antigone.be
www.deroovers.be
www.skagen.be
www.marius.be